

SKLEP 1419/1999/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. maja 1999

o vzpostavitvi aktivnosti Skupnosti za dogodek Evropske prestolnice kulture za leta 2005 do 2019

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 151 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

- (1) ker skozi svojo zgodovino je bila Evropa prizorišče izjemno bogate in raznolike umetniške dejavnosti; mestno življenje je igralo pomembno vlogo pri rasti in vplivu evropskih kultur;
- (2) ker člen 151 Pogodbe daje Skupnosti pristojnost na kulturnem področju; vse dejavnosti Skupnosti, katerih namen je promocija kulturnih dejavnosti, bi se morale zavezati na tej zakoniti osnovi v skladu s cilji in sredstvi dodeljenimi Skupnosti s Pogodbo;
- (3) ker so 13. junija 1985 ministri za kulturne zadeve, ki so se sestali znotraj Sveta, sprejeli resolucijo glede letnega dogodka „Evropsko mesto kulture“ ⁽⁴⁾, katerega glavni cilj je bil odpreti evropski javnosti posebne vidike kulture zadevnega mesta, regije ali države, dogodek, za katerega je Skupnost zagotovila finančno podporo;
- (4) ker študija rezultatov, ki so jih dosegla Evropska mesta kulture, kaže, da ima dogodek pozitiven vpliv glede na medijski odziv, razvoj kulture in turizma ter priznanje pomembnosti prebivalcev, ker je bilo izbrano njihovo mesto;
- (5) ker pozitiven vpliv kljub temu ni vedno prinesel rezultatov, ki bi trajali dlje kot sam projekt in medtem ko se jim prizna sposobnost za odločitve glede vsebine njihovega projekta, je treba pritegniti pozornost javnih nosilcev odločitev v izbranih mestih, o potrebi vključitve kulturnega projekta v dinamičen srednjeročen proces;
- (6) ker ta pobuda je pomembna tako za krepitev lokalne in regionalne identitete kot za pospeševanje razvijanje evropskega združevanja;
- (7) ker v razpravi pred mnenjem z dne 7. aprila 1995 ⁽⁵⁾ o programu Kalejdoskop, vzpostavljenem s Sklepom št. 719/96/ES ⁽⁶⁾, je Evropski parlament od Komisije zahteval, da predloži poseben program o Evropskem mestu kulture po letu 2000 na podlagi člena 151 Pogodbe;

⁽¹⁾ UL C 362, 28.11.1997, str. 12.

⁽²⁾ UL C 180, 11.6.1998, str. 70.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 30. aprila 1998 (UL C 152, 18.5.1998, str. 55), Skupno stališče Sveta z dne 24. julija 1998 (UL C 285, 14.9.1998, str. 5) in Sklep Evropskega Parlamenta z dne 11. marca 1999 (UL C 175, 21.6.1999). Sklep Sveta z dne 10. maja 1999.

⁽⁴⁾ UL C 153, 22.6.1985, str. 2.

⁽⁵⁾ UL C 109, 1.5.1995, str. 281.

⁽⁶⁾ Sklep št. 719/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. marca 1996 o oblikovanju programa za podporo umetniških in kulturnih dejavnosti, ki imajo evropsko dimenzijo (Kalejdoskop) (UL L 99, 20.4.1996, str. 20).

▼B

- (8) ker pomembnost in vpliv dogodka Mesta kulture zahteva oblikovanje krožnega sistema imenovanja, ki bo zagotovil, da bodo v vsaki državi članici izbrali enega njenih mest v rednih časovnih razmikih; predvidljiv, dosleden in jasen krožni sistem se najbolje doseže z enim sklepom, s katerim se določi vrstni red, po katerem bodo države članice prirejale dogodek;
- (9) ker je za Svet primerno, da imenuje glavna mesta kulture glede na veliko simbolično pomembnost takega imenovanja v državah članicah;
- (10) ker vsaka pobuda Skupnosti za promocijo Evropskega mesta kulture mora zadovoljiti prej določene cilje in uporabiti vire določene s Pogodbo;
- (11) ker je Skupnost v preteklosti prispevala k Evropskemu mestu kulture in dogodkom Evropskega kulturnega meseca v okviru programa Kalejdoskop, ki poteče leta 1999;
- (12) ker je Svet 22. septembra 1997 sprejel Sklep o prihodnosti Evropskega kulturnega delovanja⁽¹⁾, v katerem je v skladu s členom 208 Pogodbe zahteval od Komisije, da predloži predloge za enotni program kulture do maja 1998, v katerega bo vključeno delovanje Evropskega glavnega mesta kulture, vključno s finančnimi dogovori;

▼M1

- (12a) Treba je upoštevati finančne posledice tega sklepa tako, da se zagotovi ustrezno in primerno financiranje skupnosti za imenovanje dveh Evropskih prestolnic kulture;

▼B

- (13) ker je Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložila obvestilo o Prvem okvirnem programu Evropske skupnosti v prid kulturi, vključno s predlogom za sklep, s katerim se vzpostavi enotni finančni in programski instrument za kulturno sodelovanje,

SKLENILA:

Člen 1

Vzpostavi se aktivnost Skupnosti, poimenovana „Evropska prestolnica kulture“. Njen cilj je opozoriti na bogastvo in raznolikost evropskih kultur in na značilnosti, ki si jih delijo, prav tako pa tudi spodbujati večjo medsebojno poznavanje med evropskimi državljani.

*Člen 2***▼M1**

1. Mesta v državah članicah se imenujejo za Evropsko prestolnico kulture izmenično, kakor je določeno v seznamu iz Priloge I. Do vključno leta 2008 se imenovanje nanaša na eno mesto države članice, navedene na seznamu. Od leta 2009 naprej se imenovanje nanaša na eno mesto vsake od držav članic, navedenih na seznamu. Kronološki vrstni red iz Priloge I se lahko spremeni z medsebojnim sporazumom med zadevnimi državami članicami. Vsaka država članica predloži svojo nominacijo enega ali več mest Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Odboru regij. Ta nominacija se predloži najpozneje štiri leta pred začetkom zadevnega dogodka in lahko je predložena skupaj s priporočilom zadevne države članice.

⁽¹⁾ UL C 305, 7.10.1997, str. 1.

▼B

2. Komisija vsako leto sestavi izbirni svet, ki izda poročilo o nominaciji ali nominacijah, ocenjenih z vidika ciljev in značilnosti te aktivnosti. Izbirni svet je sestavljen iz sedmih neodvisnih vodilnih oseb, ki so strokovnjaki na kulturnem področju, od katerih dva imenuje Evropski parlament, dva Svet, dva Komisija in enega Odbor regij. Izbirni svet predloži poročilo Komisiji, Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Evropski parlament lahko pošlje mnenje o nominaciji ali nominacijah Komisiji najpozneje tri mesece po prejemu poročila. Svet, ki deluje na priporočilo Komisije, sestavljenem glede na mnenja Evropskega parlamenta in poročila izbirnega sveta, uradno imenuje zadevno mesto kot Evropsko prestolnico kulture za tisto leto, za katerega je bilo nominirano.

Člen 3

Nominacija vključuje kulturni projekt evropske razsežnosti, ki temelji zlasti na kulturnem sodelovanju v skladu s cilji in delovanjem, predvidenim v členu 151 Pogodbe.

Vloga podrobno navaja, kako nominirano mesto namerava:

- osvetliti Evropejcem skupna umetnostna gibanja in stile, za katere je dalo mesto pobudo ali h katerim je pomembno prispevalo,
- spodbujati dogodke, ki vključujejo ljudi, dejavne v kulturi iz drugih mest držav članic, in vodijo k trajnemu kulturnemu sodelovanju, ter razvijati njihovo gibanje v Evropski uniji,
- podpirati in razvijati ustvarjalno delo, ki je bistven element v katerikoli kulturni politiki,
- zagotoviti aktiviranje in sodelovanje velikih delov prebivalstva ter kot posledico socialni vpliv dejanja in njegovo kontinuiteto po letu dogodkov,
- spodbuditi sprejem državljanov Unije in največjo možno razširitev raznih dogodkov z uporabo vseh multimedijskih oblik,
- pospešiti dialog med evropskimi kulturami in tistimi iz drugih delov sveta ter v tem duhu doseči najboljše možno odpiranje k drugim in razumevanje drugih, kar so temeljne kulturne vrednote,
- izkoristiti zgodovinsko dediščino, mestno arhitekturo in kakovost življenja v mestu.

Člen 4

Evropske države nečlanice lahko pri tej aktivnosti sodelujejo. Katera koli taka država lahko predlaga eno mesto kot Evropsko prestolnico kulture in naj uradno obvesti o njegovi nominaciji Evropski parlament, Svet, Komisijo in Odbor regij. Svet, ki deluje soglasno na priporočilo Komisije, za vsako leto uradno imenuje eno izmed nominiranih mest kot Evropsko prestolnico kulture, pri tem pa upošteva, da je zaželen čas priprave štiri leta.

Člen 5

Vsako mesto organizira program kulturnih dogodkov, ki predstavi lastno kulturo mesta in kulturno dediščino ter prav tako tudi njegovo mesto v skupni kulturni dediščini in vključuje ljudi, ki se ukvarjajo s kulturnimi dejavnostmi iz drugih evropskih držav z namenom vzpostavitve trajnega sodelovanja. Poleg prej navedenega naj imenovano mesto pri načrtovanju svojega programa v največjem možnem obsegu upošteva seznam, ki vsebuje merila načrtovanja in vrednotenja iz Priloge II. Načeloma naj ta program traja eno leto, vendar pa se imenovana mesta lahko izjemoma odločijo za krajše časovno obdobje. Mesta lahko izbirajo, da v

▼B

svoj program vključijo svojo okoliško regijo. Vzpostavi naj se medsebojna povezanost med programi istega leta imenovanih mest.

Člen 6

Komisija vsako leto predloži poročilo o vrednotenju rezultatov dogodka prejšnjega leta, vključno z analizo organizatorjev zadnjega dogodka. Poročilo se predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Odboru regij. Komisija lahko tudi poda predloge za revizijo tega Sklepa, za katere sodi, da so potrebna za nemoteno delovanje te dejavnosti in zlasti z namenom prihodnje širitve Unije.

▼ **B**

PRILOGA I

▼ **M1**VRSTNI RED KROGA UPRAVIČENCEV PRI NOMINIRANJU ZA
„EVROPSKO PRESTOLNICO KULTURE“

2005	Irska	
2006	Grčija ⁽⁸⁾	
2007	Luksemburg	
2008	Združeno Kraljestvo	
2009	Avstrija	Litva
2010	Nemčija	Madžarska
2011	Finska	Estonija
2012	Portugalska	Slovenija
2013	Francija	Slovaška
2014	Švedska	Latvija
2015	Belgija	Češka
2016	Španija	Poljska
2017	Danska	Ciper
2018	Nizozemska ⁽⁸⁾	Malta
2019	Italija	

⁽⁸⁾ Svet za kulturno/avdiovizualno področje se je na svojem zasedanju 28. maja 1998 seznanil z zamenjavo mest med Grčijo in Nizozemsko v skladu s členom 2(1) Sklepa št. 1419/1999/ES.

*PRILOGA II***SEZNAM, KI NAVAJA MERILA NAČRTOVANJA IN VREDNOTENJA**

Možni elementi programov imenovanih mest:

- spodbujanje skupnih umetniških gibanj in stilov, v razvoju katerih je mesto igralo pomembno vlogo,
- organizacija umetniških dogodkov (glasba, ples, gledališče, vizualne umetnosti, kino itd.) ter izboljšanje spodbujanja in upravljanja umetnosti,
- spodbujanje evropske javne zavesti o osebnostih in dogodkih, ki so zaznamovali zgodovino in kulturo mesta,
- organizacija posebnih dejavnosti, katerih namen je spodbujati umetniško inovacijo in ustvarjati nove oblike kulturnega delovanja in dialoga,
- organizacija ukrepov za povečanje dostopa do in zavesti stalnih in premičnih umetniških sredstev in umetniških del značilnih za mesto,
- organizacija posebnih kulturnih projektov, katerih namen je mladim približati umetnost,
- organizacija posebnih kulturnih projektov, katerih namen je povečanje socialne kohezije,
- prenos načrtovanih dejavnosti v širšo javnost, zlasti z uporabo multimedijskih in avdiovizualnih sredstev ter večjezičnega pristopa,
- prispevek k razvoju gospodarskih dejavnosti, zlasti glede zaposlovanja in turizma,
- potreba po razvoju visoko kakovostnega in inovativnega kulturnega turizma pri čemer je treba upoštevati, kako pomembna je povezava upravljanja s kulturno dediščino na trajnostni osnovi in usklajevanje želj obiskovalcev z željami lokalnih prebivalcev,
- organizacija projektov, katerih namen je spodbujanje razvoja povezav med arhitekturno dediščino in strategijami za nov mestni razvoj,
- skupna organizacija pobud, katerih namen je spodbujanje dialoga med kulturami Evrope in kulturami drugih delov sveta.